

1. PLEĆ (16) *vb impf*

e jasne.

Odmiana typu piel-, pel- (6), plew- (3); piel-, pel- BielKron, Mącz (2), SkarŻyw, KlonŻal, GostGosp, plew- RejWiz, RejZwierz, KlonWor.

inf pieć (7). ◇ praes 1 sg pielę (2). ◇ 3 sg piele (1), plewie (1). ◇ 3 pl pielą (1) GostGosp, pelą (1) BielKron. ◇ [praet 1 sg m piołem.] ◇ [imp 2 pl plewicie cf PLEWIC]. ◇ con 1 pl m pers byśmy pełli (1). ◇ 3 pl m pers by plewli (2). ◇ [part praes act plewąc.]

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w.

Wyrywać, usuwać chwasty spośród roślin uprawnych; runcare Mącz, Cn; sarrire Mącz; eligere manu herbas et exstirpare, eruncare (omnes alterius generis herb as), ex adultis segetibus noxia evellere, exherbare, herbam e segetibus expurgare, purgare locum ab herba Cn (16) : Runco, Pielę/ wytargam. Mącz 361c; Kiedy pielą w ogrodzie albo w polach/ opiołki w oborę ność GostGosp 108, 106; [Pielę/ Runco, erunco, evello, In praet: piołem/ Inf: pleć. Volck Qqq3v].

pleć co [= uprawy] (3): Mącz 369a; KlonŻal C2v; przedsię dla nasienia pleć część [zboża]/ coby z nasienie było. GostGosp 108.

pleć co [= chwasty] z czego (1): Ale gdy zła pogoda albo plutą z niebą/ Iuż pewnie ze pszenice będzie chwałt pleć trzebą. RejWiz 100v; [trzeba z niey [z tatarki] źiele pleć Cresc 1571 180 (Linde)].

pleć od czego [= od chwastów] (2): Runcare segetes, Plieć przerywać od zielską. Mącz 361c, 369a.

W połączeniu szeregowym (1): Ale rolnik opatrny lichwiarz śprawiedliwy: [...] Wieźie gnoy/ rádli fkrodli/ vgorzy/ odwraca: Sieie/ plewie/ ogania/ pieniądzmi opłaca. KlonWor 77.

Szeregi: »pleć a chędożyć« (1): Sarrio, Pilę [lege: pielę] á chędożę pościáne naśienie od perzu y ynfego zielską. Mącz 369a.

»nie siać, nie pleć« (1): pokrzywa żądlifta nienawifne źiele/ Nikt iey nie sieie nie piele. KlonŻal C2v. [Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.]

Przen (7) : [Ten Cefarz [Augustus] miał corkę Iulią: ktorey iż przed czáfem w głowie poczęły się wkázować włoły siwe/ kázálá ie więc łobie ná pokoiu wyrывать. Trafiło się/ że ich zśzedł Augustus á ony pielą one włoły PlutBBud K2v (Linde).]

a) Niszczyć grzech i zło (7) : [Antykryft plewącz kółol gwałtem wyrzywa pszenicę. GrzegŻarnPos 1582 I 85 marg.]

pleć co [= zło] (6): A gdzyełz takich Stańczykow/ było iefzcze wiele/ Coby plewli obłudność/ to wżeteczne zyele. RejZwierz A6v; ácz kolwiek drudzy niefą przyczyną odłzczepieńftwá ále iż tego ćierpią przyłobie drugim/ iż roley nie orzą/ naśienia nie sieią/ kółolu niepelą/ w tey że winie ołtawáią dla niedbáłości łwey. BielKron 224v. Cf pleć co [= zło] od czego, pleć co [= zło] z czego, pleć co [= zło] czym z kogo, pleć co [= zło] w kim czym.

pleć co [= zło] od czego (1): (marg) Vrząd ánielłki w łądnj dzyeń. (–) Bowiem gdy Pan ná on czás ná łądzye wliędzye/ To ich vrząd y łpráwá/ tám ná ten czás będzie/ By plewli mární kółol od pszenice rozno RejWiz 157.

pleć co [= zło] z czego (1): A nie kazał tego kółolu/ to iefł tych nikczemnych ludzi/ pleć ze pszenice/ tho iefł z ludzi poćiwych á pobożnych RejZwierc 100v.

pleć co [= zło] czym z kogo (1): ábyfmy [...] złe fłkłonności fwe pilnością y pracą z siebie pełli SkarŻyw 121.

pleć co [= zło] w kim czym (1): RejZwierc 142v cf Szereg.

pleć co [= duszę] z czego [= ze zła] (1): A czymże ią [duszę] fprawować/ wierz mi żeć nie pługiem/ Lecż fláchetnym rozumem á ćwiczaniem długim. A pleć ią s tego chwaftu áby nie zároflá RejWiz 78v.

Szereg: »pleć a gasić« (1): kto w łobie ten niefláchetny kákol obaczy/ trzebá gi roftropnie pleć á gásić gi w łobie rozumem á roftropnym káždy rzeczy vważeniem. RejZwierc 142v.

Formacje współrdzenne: nadpleć, opleć, przepleć, wypleć; plewić, wyplewić; przeplewać; wyplewiać; wypielać.

*Cf PELENIE, **PIELCIE**, **[PLENIE]***

MC